

Type vraag: *Vraag om uitleg*

Van: Fouad Ahidar

Datum van indiening: 10/09/2026

Aan: **Dirk De Smedt**

Bevoegdheden: collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp: PISA en de groeiende onderwijsongelijkheid in Brussel

Mijnheer het collegelid,

De nieuwe PISA-resultaten zijn een verontrustend signaal.

Vlaanderen behoort voor wiskunde en wetenschappen nog steeds tot de beter presterende onderwijssystemen van Europa. Maar de achteruitgang is duidelijk. Sinds 2015 verloor Vlaanderen 32 punten voor wiskunde en maar liefst 44 punten voor leesvaardigheid. Tegelijk daalt het aandeel toppresterders en neemt het aandeel leerlingen dat het basisniveau niet haalt toe.

Maar minstens even zorgwekkend is wat achter die gemiddelden schuilgaat: de sociale kloof blijft groot.

Bij de sociaal-economisch meest kwetsbare leerlingen haalt ruim vier op de tien het basisniveau voor lezen niet. Bij leerlingen met een migratieachtergrond of een andere thuistaal gaat het om bijna de helft. Tegelijk weten we dat een deel van deze verschillen samenhangt met de sociaal-economische positie van leerlingen.

Ook de genderkloof valt op: meisjes scoren 27 punten hoger voor lezen, en die kloof groeit. Bij wiskunde zijn jongens dan weer sterker vertegenwoordigd bij de toppresterders.

Dat zijn geen toevallige verschillen. Ze tonen dat niet elke leerling met dezelfde kansen aan zijn schoolloopbaan begint.

En dat is bijzonder relevant voor Brussel.

Eén op de drie Brusselse kinderen leeft in een huishouden met risico op armoede. In het Nederlandstalige Brusselse onderwijs heeft bovendien ongeveer drie kwart van de leerlingen een andere thuistaal dan het Nederlands. Ook de schoolloopbanen verschillen sterk. In sommige Brusselse gemeenten heeft bijna een kwart van de leerlingen in het secundair onderwijs meer dan twee jaar schoolachterstand, terwijl dat in andere gemeenten aanzienlijk lager ligt.

De maatschappelijke druk is dus niet gelijk verdeeld. Bijgevolg kan ook de onderwijsopdracht van scholen niet overal dezelfde zijn.

De VGC erkent dat zelf. In het bestuursakkoord wordt onderwijs omschreven als een belangrijke hefboom om sociale ongelijkheid weg te werken. Tegelijk stelt de VGC dat er voldoende ruimte en ondersteuning moet zijn waar de druk het hoogst is.

Dat klinkt logisch. Maar dan moeten we ook kunnen aantonen dat dit in de praktijk gebeurt.

Niet alleen hoeveel middelen we investeren is belangrijk. De vraag is waar ze terecht komen, op basis waarvan en met welk resultaat.

Mijnheer het collegelid, daarom heb ik vijf vragen.

1. Hoe vertaalt het college de nieuwe PISA-resultaten naar het Brusselse onderwijsbeleid? Welke conclusies trekt u daarbij uit de sociale, talige en genderongelijkheid die uit deze resultaten naar voren komt?
2. Hoe brengt de VGC vandaag de verschillen tussen Brusselse scholen op het vlak van sociale kwetsbaarheid, schoolachterstand en onderwijsnoden systematisch in kaart?
3. Welke Brusselse scholen ervaren vandaag de grootste maatschappelijke druk, welke bijkomende ondersteuning krijgen zij en op basis van welke objectieve criteria wordt die ondersteuning toegekend?
4. In hoeverre kan het college aantonen dat die ondersteuning daadwerkelijk bijdraagt aan betere onderwijsresultaten?
5. Welke concrete structurele maatregelen neemt het college om de ongelijkheid tussen Brusselse leerlingen en scholen te verkleinen, met behoud van hoge verwachtingen voor elke leerling? En hoe wilt u daarbij de groeiende kloof in leesvaardigheid tussen jongens en meisjes aanpakken?

Dank voor uw antwoorden.

